

Wyjazdy wypoczynkowe Polaków w 2018 roku i plany na rok 2019

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 23 stycznia 2019 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

SPIS TREŚCI

Ilu Polaków wyjechało na wypoczynek w 2018 roku	1
Ile razy w ciągu roku Polacy wyjeżdżają na wypoczynek	3
Łączny czas trwania wypoczynku poza miejscem zamieszkania	4
Długość pojedynczych wyjazdów	7
Gdzie wypoczywali wyjeżdżający Polacy	9
Wyjazdy krajowe	12
Wyjazdy zagraniczne	13
Powody rezygnacji z wyjazdów wypoczynkowych	16
Plany na rok 2019	17

Początek roku to tradycyjnie okres różnego rodzaju podsumowań oraz postanowień i planów na przyszłość. Tak jak w latach poprzednich, w styczniowym badaniu¹ zapytaliśmy Polaków o ich ubiegłoroczne wyjazdy wypoczynkowe oraz o plany na rok bieżący.

ILU POLAKÓW WYJECHAŁO NA WYPOCZYNEK W 2018 ROKU

Dla celów porównawczych, tak jak w poprzednich pięciu latach, pytaliśmy respondentów o wszystkie wyjazdy turystyczno-wypoczynkowe z przynajmniej jednym noclegiem w odwiedzanym miejscu. Pominięte zostały natomiast wypadki jednodniowe (bez noclegu), nawet jeśli ich celem był wyłącznie wypoczynek poza miejscem zamieszkania. W związku z tym uzyskane obecnie wyniki nie są w pełni porównywalne z najnowszymi oficjalnymi statystykami dotyczącymi wyjazdów turystycznych, które od 2014 roku – zgodnie z obowiązującą w UE metodologią² – obejmują obok „turystów” (tzn. tych, którzy przynajmniej przez jedną noc korzystali z zakwaterowania w odwiedzanym miejscu) również tzw. odwiedzających jednodniowych (beznoclegowych).

W roku 2018 na co najmniej dwudniowy wypoczynek poza miejsce stałego zamieszkania wyjechało 60% dorosłych Polaków, czyli znacznie więcej niż w roku 2017 (wzrost o 6 punktów procentowych). Jednocześnie jest to najwyższy odsetek od 2012 roku, kiedy zaczęliśmy pytać respondentów o wyjazdy wypoczynkowe z co najmniej jednym noclegiem.

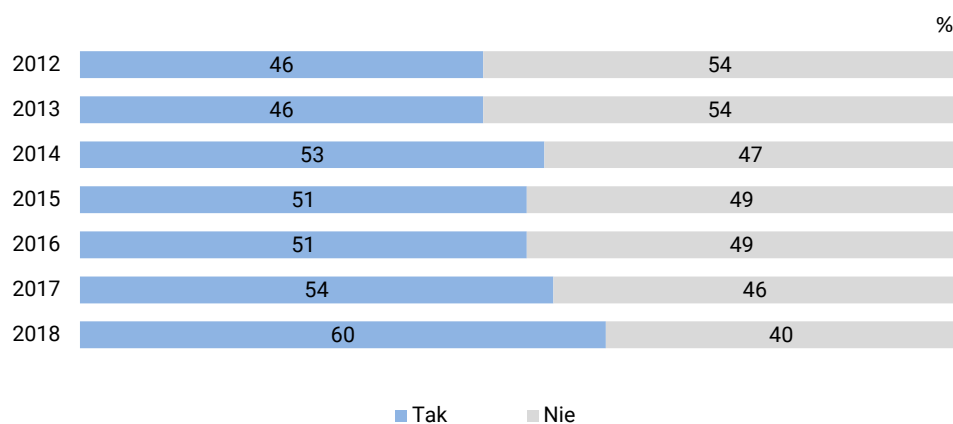
Warto przypomnieć, że na początku 2018 roku³ plany wyjazdowe miało 58% badanych, należy zatem podkreślić, iż po raz pierwszy od 2013 roku, gdy zaczęliśmy pytać Polaków o ich zamierzenia w tym zakresie, okazało się, iż z wyjazdów wypoczynkowych skorzystała nawet większa liczba dorosłych, niż planowała na początku roku. W latach 2013–2018 odsetek dorosłych Polaków planujących wyjazdy wypoczynkowe w danym roku był zawsze wyższy od udziału tych, którym udało się je zrealizować.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (344) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich face-to-face wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 10–17 stycznia 2019 roku na liczącej 928 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 692/2011 z dnia 6 lipca 2011 r. w sprawie europejskiej statystyki w dziedzinie turystyki i uchylające dyrektywę Rady 95/57/WE.

³ Zob. komunikat CBOS „Wyjazdy wypoczynkowe Polaków w 2017 roku i plany na rok 2018”, luty 2018 (oprac. B. Badora).

RYS. 1. Czy w minionym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem.

Wielozmiennowe analizy statystyczne⁴ przeprowadzane w ostatnich latach niezmiennie wykazują, że korzystanie z wyjazdów wypoczynkowych lub turystycznych związane jest przede wszystkim z poziomem wykształcenia badanych, ich aktywnością zawodową oraz dochodem *per capita* w ich gospodarstwach domowych.

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, możemy zauważyć, iż im jest on wyższy, tym częstsze korzystanie z takiej formy wypoczynku (od 40% wśród osób z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym do 85% wśród absolwentów wyższych uczelni) – zob. tabelę aneksową nr 1. Jednocześnie w roku 2018 w porównaniu z rokiem 2017 podwoił się odsetek wyjeżdżających wśród osób z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (wzrost z 18% do 40%). Nadal jednak, tak jak w latach poprzednich, jedynie spośród badanych z wyższym i średnim wykształceniem większość skorzystała z co najmniej dwudniowego wypoczynku poza miejscem stałego zamieszkania (85% osób legitymujących się wyższym wykształceniem i 63% mających wykształcenie średnie).

Ponadto w ubiegłym roku z co najmniej dwudniowych wyjazdów wypoczynkowych poza miejsce stałego zamieszkania w większości korzystali: kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem (92%), pracownicy administracyjno-biurowi (87%), uczniowie i studenci (85%), specjaliści średniego szczebla i technicy (82%), pracownicy usług (71%), badani prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą (66%) oraz robotnicy wykwalifikowani (64%), a także osoby niepracujące zawodowo i zajmujące się prowadzeniem domu (55%). Tak jak w poprzednich latach grupą zawodową najrzadziej korzystającą z co najmniej dwudniowych wyjazdów wypoczynkowych

⁴ Wykorzystano moduł IBM SPSS Decision Trees.

lub turystycznych są rolnicy indywidualni i pomagający im członkowie rodzin (28%). Bardzo rzadko z wypoczynku wyjazdowego w ubiegłym roku korzystali też renciści (14%). Wyjeżdżający na wypoczynek są również w mniejszości wśród bezrobotnych (41%) i emerytów (43%).

Korzystanie z wyjazdów wypoczynkowych uwzględniających przynajmniej jeden nocleg poza domem wiąże się także z oceną własnych warunków materialnych. O ile 71% badanych określających sytuację materialną swojego gospodarstwa domowego jako dobrą deklaruje przynajmniej jeden taki wyjazd, o tyle spośród osób oceniających ją źle wyjeżdżał zaledwie co piąty (20%). Z co najmniej dwudniowego wypoczynku poza miejscem zamieszkania skorzystała też większość respondentów dysponujących miesięcznym dochodem *per capita* w wysokości co najmniej 900 zł (od 51% w grupie o dochodach od 900 zł do 1299 zł na osobę do 86% w grupie o dochodach 2500 zł i więcej).

Tradycyjnie w celach wypoczynkowych wyjeżdżała także większość mieszkańców miast (od 59% z miast poniżej 20 tys. ludności do 81% spośród mieszkających w miastach największych, liczących co najmniej 500 tys. ludności), natomiast z tego typu wypoczynku skorzystało zaledwie 44% mieszkańców wsi.

Czynnikami wpływającym na prawdopodobieństwo takich wyjazdów jest też wiek – na ogół korzystali z nich badani mający mniej niż 55 lat, natomiast większość starszych osób nie wyjeżdżała w 2018 roku. Zależność ta również jest analogiczna do obserwowanej przed rokiem.

ILE RAZY W CIĄGU ROKU POLACY WYJEŹDŻAJĄ NA WYPOCZYNEK

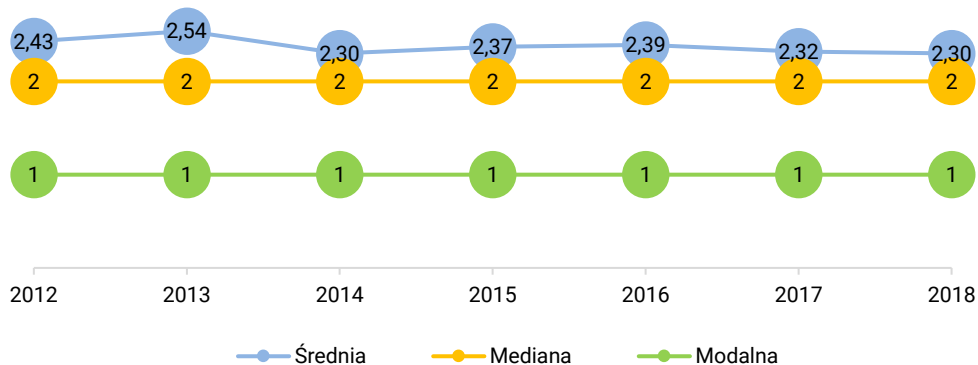
Liczba wyjazdów wypoczynkowych trwających co najmniej dwa dni, z których Polacy korzystają w ciągu całego roku, od lat pozostaje na porównywalnym poziomie. Tak jak w latach poprzednich największą grupę korzystających z takich wyjazdów stanowiły osoby, które wyjeżdżały tylko raz (wartość modalna⁵) – deklaracje takie złożyło 44% wyjeżdżających, co stanowi 26% ogółu badanych. W 2018 roku odsetek dorosłych Polaków, którzy tylko raz wyjechali poza miejsce zamieszkania na co najmniej dwudniowy wypoczynek, po raz kolejny nieznacznie wzrósł (o 2 punkty procentowe, a od roku 2015 łącznie o 6 punktów).

W roku 2018, podobnie jak w latach 2012–2017, badani wyjeżdżali przeciętnie dwa razy (średnia arytmetyczna liczby takich wyjazdów wyniosła 2,3, a mediana⁶ – 2).

⁵ Modalna – wartość najczęstsza.

⁶ Mediana – wartość środkowa rozkładu, powyżej i poniżej której znajduje się jednakowa liczba obserwacji.

RYS. 2. Liczba deklarowanych co najmniej dwudniowych wyjazdów wypoczynkowych lub turystycznych w latach 2012–2018

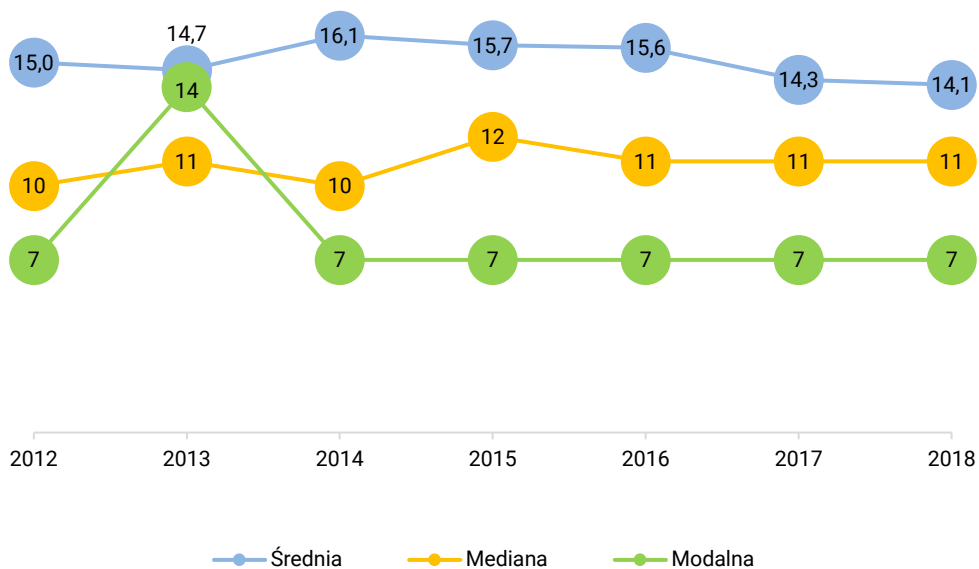

Tak jak w poprzednich trzech latach wśród respondentów wypoczywających w ciągu roku więcej niż raz poza miejscem zamieszkania największą grupę stanowią ci, którzy wyjeżdżali dwa razy (23% wyjeżdżających, tj. 14% ogółu). Warto jednak dodać, iż takich osób jest obecnie nieco więcej niż przed rokiem – wzrost o 2 punkty procentowe wśród ogółu dorosłych Polaków. O 2 punkty procentowe (z 8% do 10% ogółu badanych) zwiększył się także odsetek osób, które w celach wypoczynkowych wyjeżdżały trzy razy (stanowi on obecnie 16% wyjeżdżających). W roku 2018, tak jak rok wcześniej, więcej niż trzy razy wyjechał co dziesiąty dorosły Polak (rekordzista wśród ankietowanych wyjeżdżał w minionym roku na co najmniej dwa dni w celach turystycznych lub wypoczynkowych aż 30 razy).

ŁĄCZNY CZAS TRWANIA WYPOCZYNKU POZA MIEJSCEM ZAMIESZKANIA

Łączna długość wypoczynku dorosłych Polaków złożonego z co najmniej dwudniowych wyjazdów w trakcie całego roku jest od lat dość stabilna. Przeciętna łączna liczba dni spędzonych w roku 2018 na wypoczynku poza miejscem zamieszkania jest niemal taka sama jak w roku 2017 i wynosi łącznie 14 dni (średnia arytmetyczna 14,1). Spośród osób, które w ubiegłym roku wyjeżdżały w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej dwa dni, tak jak rok wcześniej, ponad połowa (53%) spędziła poza domem łącznie nie więcej niż 11 dni (mediana). Jednocześnie najczęściej w 2018 roku Polacy, tak jak w poprzednich czterech latach, wypoczywali poza domem tylko 7 dni (modalna). Taką łączną długość wypoczynku deklaruje 15% wyjeżdżających, tj. 9% ogółu badanych. Warto dodać, iż w porównaniu z rokiem 2017 odsetek dorosłych Polaków, którzy na wypoczynku poza miejscem zamieszkania spędzili w ciągu całego roku łącznie 7 dni, zwiększył się o 3 punkty procentowe.

RYS. 3. Łączna liczba dni spędzonych na wyjazdach w celach wypoczynkowych lub turystycznych w latach 2012–2018

Od ponad dziesięciu lat zmiany w liczbie dni, które Polacy przeznaczają na wypoczynek wyjazdowy w ciągu roku kalendarzowego, są niewielkie, o czym świadczą także dane zagregowane w postaci przedziałowej (tabela 1).

TABELA 1

Ile w sumie dni trwał (lub będzie trwał)* Pana(i) tegoroczny wypoczynek poza miejscem zamieszkania?	Deklaracje respondentów, którzy wyjeżdżali na wypoczynek poza miejsce zamieszkania w kolejnych latach:															
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	N=344	N=341	N=333	N=341	N=324	N=415	N=432	N=371	N=416	N=567	N=490	N=532	N=537	N=536	N=509	N=558
	w procentach															
Do 7 dni	23	28	35	27	27	33	28	31	33	37	35	36	32	35	37	35
Od 8 do 14 dni	27	26	26	30	28	31	32	35	32	29	33	29	31	29	28	29
Od 15 do 21 dni	16	18	16	17	18	18	21	12	17	17	14	17	15	16	17	18
Od 22 do 30 dni	16	13	10	9	10	10	10	12	8	10	11	10	12	11	9	12
Powyżej 30 dni	11	7	10	9	8	8	8	6	6	8	7	8	9	9	8	6
Brak danych o liczbie dni	6	8	3	8	9	0	2	4	4	0	0	0	0	0	1	0
Średnia liczba dni wypoczynku poza miejscem zamieszkania	19,8	16,6	18,3	16,7	17,3	16,5	16,9	14,7	16,3	15,0	14,7	16,1	15,7	15,6	14,3	14,1

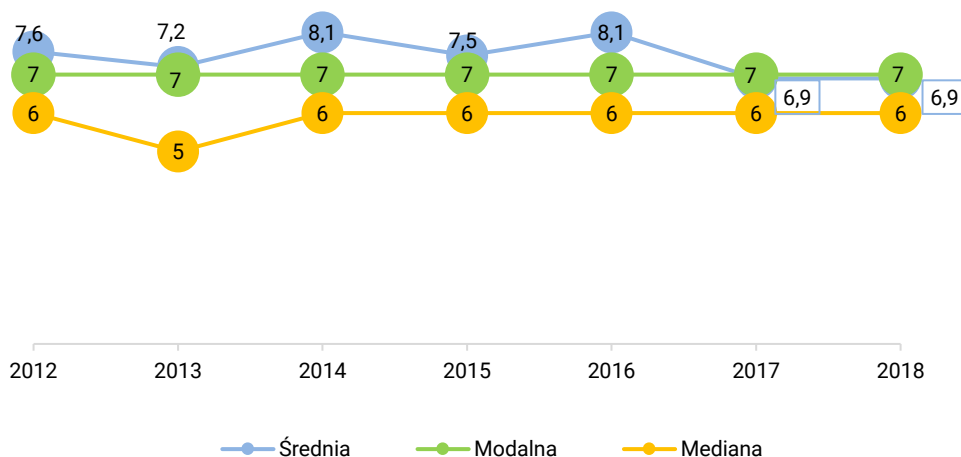
* Badania w latach 2003–2011 przeprowadzone zostały przed zakończeniem roku, w związku z tym deklaracje respondentów dotyczyły łącznie wyjazdów odbytych i planowanych do końca danego roku

DŁUGOŚĆ POJEDYNCZYCH WYJAZDÓW

Od roku 2012 długość przeciętnego pojedynczego wyjazdu w celach wypoczynkowych lub turystycznych niemal się nie zmienia. W roku 2018 najpopularniejsze wśród dorosłych Polaków były wyjazdy mniej więcej tygodniowe. Wskazują na to statystyki dotyczące długości przeciętnego pojedynczego wyjazdu, które w odniesieniu do minionego roku kształtują się następująco: średnia arytmetyczna – 6,9 dnia, mediana – 6 dni, modalna – 7 dni. Są to dane identyczne jak w roku 2017.

CBOS

RYS. 4. Długość przeciętnego pojedynczego wyjazdu w celach wypoczynkowych lub turystycznych w latach 2012–2018

Od 2012 roku analizujemy długość wyjazdów wypoczynkowych zgodnie z międzynarodową metodologią⁷, według której wyróżnia się dwa rodzaje wyjazdów turystycznych w zależności od czasu ich trwania:

- a) długie podróże, czyli trwające co najmniej 5 dni (4 lub więcej noclegów),
- b) krótkie podróże, czyli trwające 2–4 dni (1–3 noclegi).

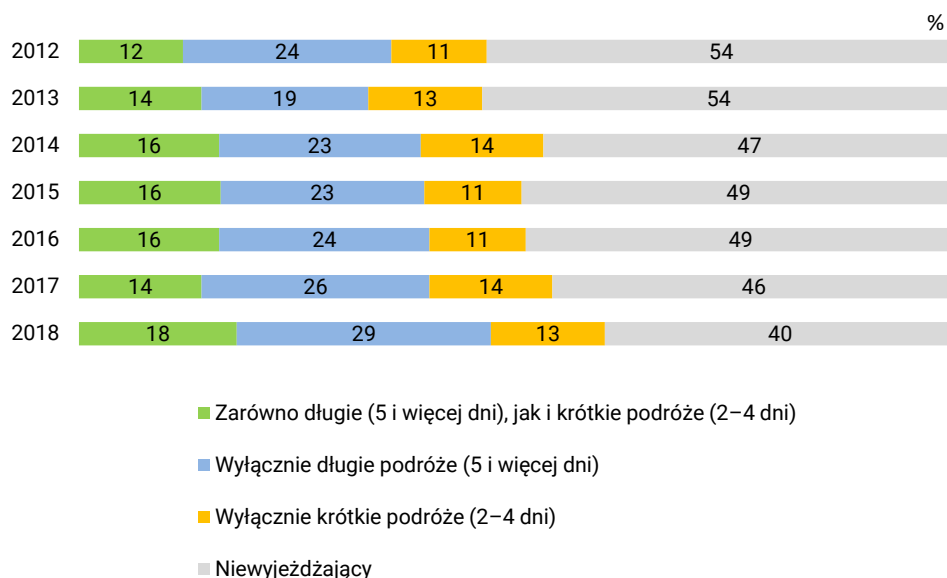
W 2018 roku, w porównaniu z poprzednimi latami znacząco zwiększył się odsetek dorosłych Polaków, którzy choć raz w ciągu roku wypoczywali poza miejscem zamieszkania przez co najmniej 5 dni – przynajmniej raz w takim wyjeździe wzięło udział 47% dorosłych Polaków, czyli o 7 punktów

⁷ Por. przypis 2.

procentowych więcej niż w roku 2017. W mniejszym stopniu przybyło też badanych, którzy brali udział w wyjeździe krótkim, trwającym 2–4 dni (wzrost z 28% do 31%). Więcej badanych niż w latach poprzednich uczestniczyło w 2018 roku zarówno w długich, jak i krótkich wyjazdach turystycznych (18%).

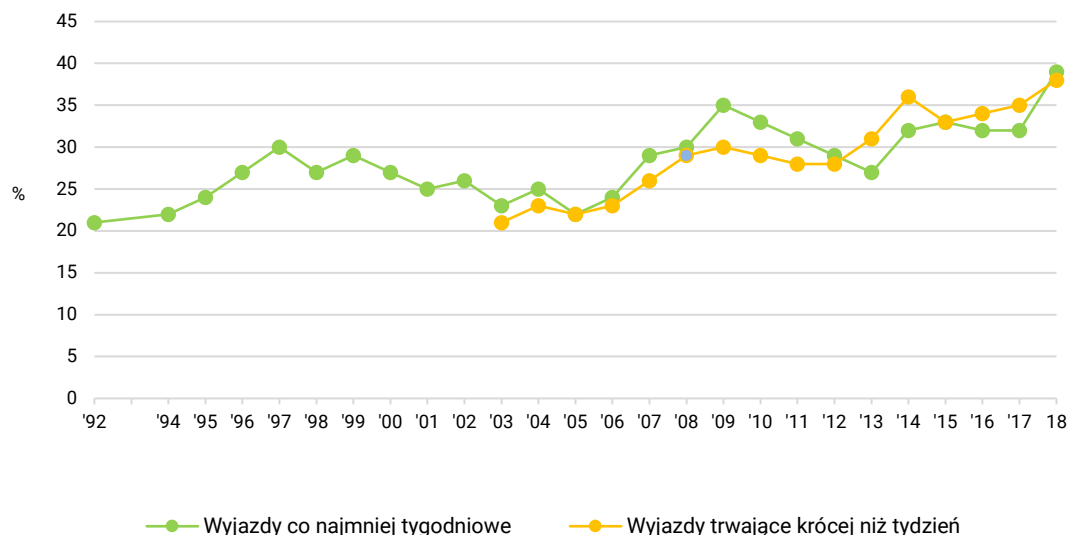
CBOS

RYS. 5. Długość wyjazdów wypoczynkowych w latach 2012–2018

Warto jeszcze raz przyjrzeć się wyjazdom wypoczynkowym Polaków z dłuższej perspektywy czasowej. W odniesieniu do lat 2012–2018 respondenci po zakończeniu roku proszeni byli o scharakteryzowanie swoich wyjazdów wypoczynkowych (maksymalnie siedmiu), w tym o podanie, ile dni trwał każdy z wyjazdów, natomiast wcześniej przez niemal dwadzieścia lat (od roku 1992 do 2011 włącznie) pytaliśmy o wyjazdy na co najmniej tygodniowy wypoczynek. W roku 2018 na trwający co najmniej siedem dni kalendarzowych wypoczynek wyjechało poza miejsce zamieszkania znacznie więcej dorosłych Polaków niż rok wcześniej (wzrost z 32% do 39%). Jest to najwięcej od 1992 roku, kiedy po raz pierwszy zapytaliśmy o takie wyjazdy. Od roku 2003 (w różny sposób) pytamy także o wyjazdy kilkudniowe, trwające mniej niż siedem dni. W roku 2018 odsetek dorosłych Polaków korzystających z tego typu wyjazdów po raz kolejny wzrósł – z 35% (w roku 2017) do 38% – i również osiągnął swój rekordowy poziom.

RYS. 6. Wyjeżdżający na wypoczynek co najmniej tygodniowy (trwający 7 dni i więcej*) oraz krótszy niż tygodniowy (trwający mniej niż 7 dni**)

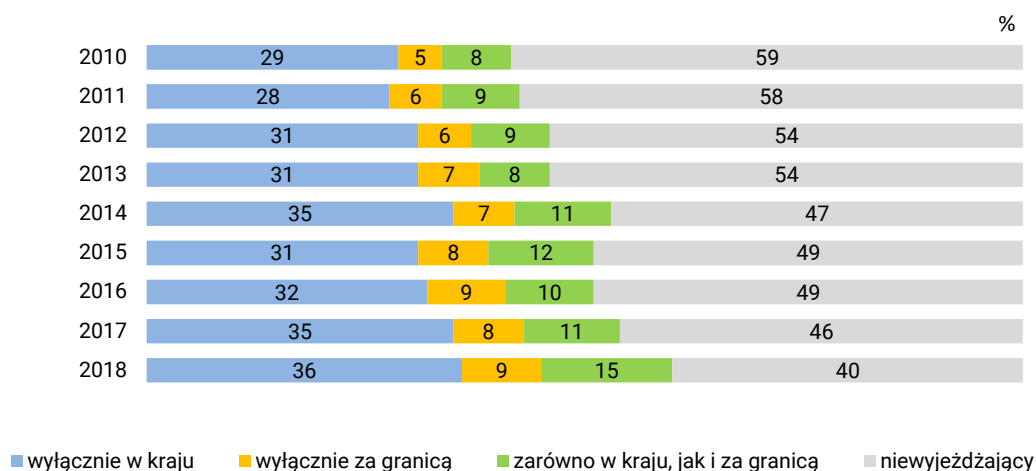
* W roku 1993 nie było pomiaru. W latach 1992–2002 pytanie brzmiało: „Czy w tym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) na co najmniej tygodniowy wypoczynek?”, a w latach 2003–2011: „Czy w tym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) lub zamierza jeszcze wyjechać na co najmniej tygodniowy wypoczynek?”. W odniesieniu do lat 2012–2018 respondenci po zakończeniu roku proszeni byli o scharakteryzowanie swoich wyjazdów wypoczynkowych (maksymalnie siedmiu), w tym o podanie, ile dni trwał każdy z wyjazdów

** W latach 2003–2011 pytanie brzmiało: „Czy w tym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) lub zamierza jeszcze wyjechać na wypoczynek krótszy niż tygodniowy – trwający mniej niż 7 dni?”. W odniesieniu do lat 2012–2018 respondenci po zakończeniu roku proszeni byli o scharakteryzowanie swoich wyjazdów wypoczynkowych (maksymalnie siedmiu), w tym o podanie, ile dni trwał każdy z wyjazdów

GDZIE WYPOCZYWALI WYJEŹDŹAJĄCY POLACY

W roku 2018, podobnie jak w latach wcześniejszych, Polacy najczęściej wypoczywali w kraju. W stosunku do roku 2018 znacząco przybyło dorosłych korzystających zarówno z krajowego (z 46% do 51%), jak i zagranicznego (z 19% do 24%) wypoczynku wyjazdowego, przy czym przede wszystkim zwiększył się odsetek osób, które wypoczywały zarówno w Polsce, jak i za granicą (z 11% do 15%).

RYS. 7. Dokąd Pan(i) wyjeżdżał(a) na wypoczynek? Czy był to lub będzie wypoczynek*:

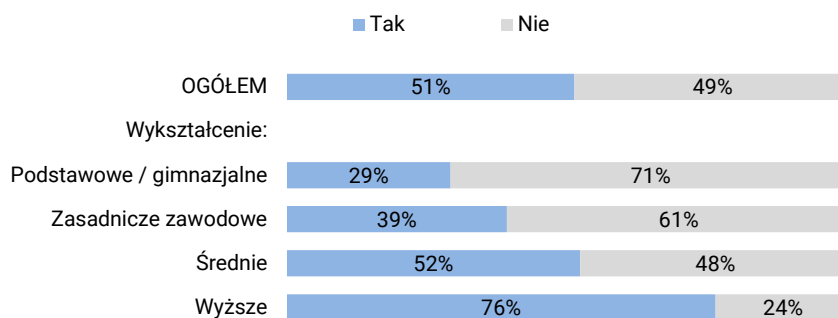
* W latach 2010–2011 badania przeprowadzono przed zakończeniem roku, w związku z tym deklaracje respondentów dotyczyły łącznie wyjazdów odbytych i planowanych do końca danego roku

Korzystanie w 2018 roku z wypoczynku krajowego z przynajmniej jednym noclegiem w odwiedzanym miejscu różnicuje, tak jak w poprzednich latach, przede wszystkim poziom wykształcenia – im jest on wyższy, tym większe prawdopodobieństwo skorzystania z takich wyjazdów. Warto dodać, że w porównaniu z rokiem 2017⁸ wzrost odsetka wypoczywających w kraju nastąpił przede wszystkim wśród osób słabiej wykształconych (wzrost z 15% do 29% wśród badanych z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym i wzrost z 31% do 39% wśród badanych z wykształceniem zasadniczym zawodowym), a w mniejszym stopniu wśród respondentów mających wyższe wykształcenie (z 72% do 76%).

⁸ Por. przypis 3.

CBOS

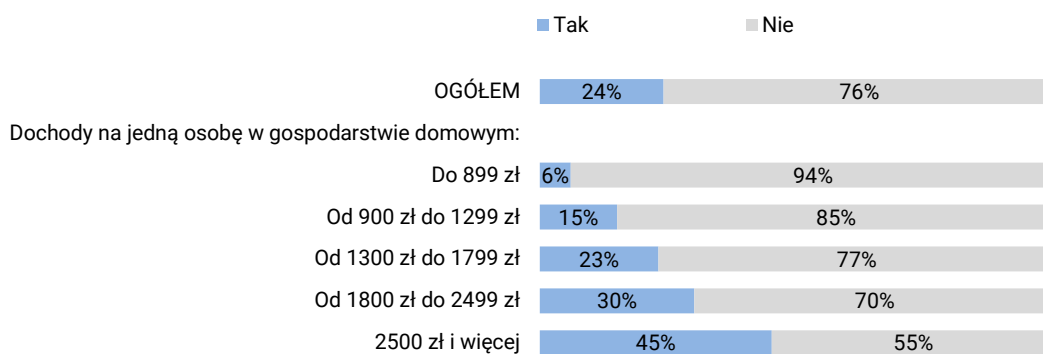
RYS. 8. Respondenci wypoczywający w 2018 roku przez co najmniej dwa dni w kraju:

W przypadku wypoczynku zagranicznego kluczową rolę odgrywa natomiast poziom dochodów gospodarstwa domowego na osobę – im wyższe dochody *per capita*, tym większe prawdopodobieństwo skorzystania z takich wyjazdów (od 6% wśród badanych, których gospodarstwa domowe dysponują miesięcznie kwotą poniżej 900 złotych na osobę, do 45% wśród badanych, których gospodarstwa domowe mają do dyspozycji miesięcznie na osobę 2500 lub więcej złotych).

CBOS

RYS. 9. Respondenci wypoczywający w 2018 roku przez co najmniej dwa dni za granicą:

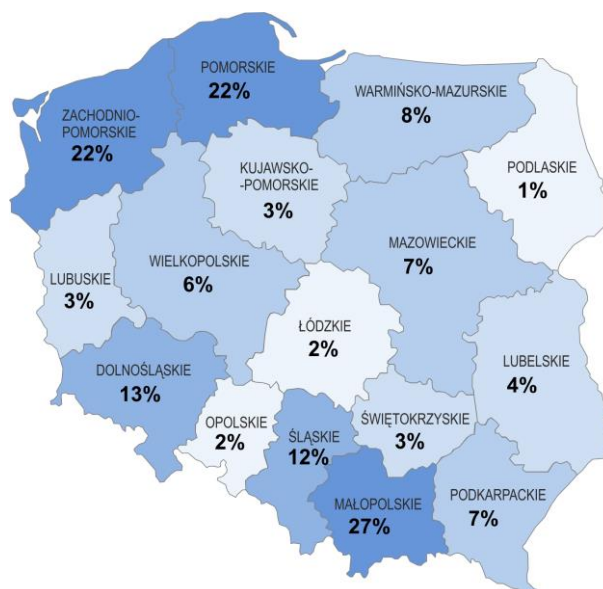
WYJAZDY KRAJOWE

Respondentów, którzy w roku 2018 przynajmniej raz przez co najmniej dwa dni wypoczywali w kraju poza miejscem zamieszkania, zapytaliśmy, gdzie, w jakim regionie Polski spędzali urlop. Tak jak w latach wcześniejszych odpowiedzi na to otwarte pytanie zostały w miarę możliwości zaklasyfikowane według województw. Podobnie jak w poprzednich latach liderem tak utworzonego rankingu jest województwo małopolskie, które wymieniło 27% Polaków wypoczywających w kraju przez co najmniej dwa dni, tj. 14% ogółu dorosłych (od ubiegłego roku wzrost popularności o 2 punkty procentowe). Drugie miejsce zajmują *ex aequo* dwa nadbałtyckie województwa, czyli zachodniopomorskie i pomorskie, w których wypoczywało po 22% spędzających wolny czas w kraju, czyli po 11% ogółu badanych (od ubiegłego roku wzrost odpowiednio o 2 i o 1 punkt procentowy).

CBOS

RYS. 10. Respondenci wypoczywający w kraju, którzy w 2018 roku odwiedzili poszczególne województwa*

DEKLARUJĄCY CO NAJMNIEJ DWUDNIOWY WYPOCZYNEK W KRAJU (N=474)

* Każdy respondent był liczony tylko raz, nawet jeśli odwiedzał dany region wielokrotnie

TABELA 2

Gdzie – w jakiej miejscowości, jakim regionie kraju – Pan(i) wypoczywał(a)?

Odpowiedzi osób deklarujących co najmniej dwudniowy wypoczynek w kraju

	Respondenci, którzy odwiedzili poszczególne regiony*					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	(N=416)	(N=463)	(N=456)	(N=440)	(N=432)	(N=474)
w procentach						
Odpowiedzi na pytanie otwarte zaklasyfikowane wg województw						
Małopolskie	26	21	23	26	27	27
Zachodniopomorskie	17	16	18	16	20	22
Pomorskie	19	23	24	26	23	22
Dolnośląskie	12	13	14	14	11	13
Śląskie	10	12	9	10	9	12
Warmińsko-mazurskie	12	10	13	12	12	8
Podkarpackie	6	8	6	7	10	7
Mazowieckie	8	11	7	9	9	7
Wielkopolskie	6	8	6	6	6	6
Lubelskie	6	4	4	6	4	4
Świętokrzyskie	3	2	3	4	2	3
Kujawsko-pomorskie	4	5	5	5	5	3
Lubuskie	4	3	2	2	1	3
Łódzkie	3	3	3	3	2	2
Opolskie	1	2	1	1	1	2
Podlaskie	3	3	1	4	2	1
Odpowiedzi niemożliwe do przypisania do konkretnych województw						
Morze, Bałtyk – ogólnie	6	8	9	10	10	10
Góry – ogólnie	3	3	4	4	3	2
Nad jeziorami, nad wodą – ogólnie	1	1	1	1	<1	<1
Centralna Polska – ogólnie	0	0	<1	0	1	<1
Południe Polski – ogólnie	0	0	0	0	<1	<1
Objazd Polski – ogólnie	0	0	1	<1	<1	<1

* Każdy respondent był liczony tylko raz, nawet jeśli odwiedzał dany rejon wielokrotnie.

Procenty nie sumują się do 100, gdyż część respondentów wyjeżdżała więcej niż raz lub za jednym razem odwiedzała więcej niż jedno województwo

WYJAZDY ZAGRANICZNE

Siódmy rok z rzędu w styczniowym badaniu pytaliśmy Polaków, którzy wypoczywali za granicą, jakie kraje odwiedzili. Uzyskane odpowiedzi pokazują, że w 2018 roku – tak jak poprzednio – większość respondentów wyjeżdżających za granicę w celach wypoczynkowych lub turystycznych wybierała kierunki europejskie. W ubiegłym roku na miejsce lidera w rankingu najpopularniejszych kierunków zagranicznych wyjazdów turystycznych powróciły Niemcy. Naszych zachodnich sąsiadów odwiedziło przynajmniej raz 16% wyjeżdżających na co najmniej dwa dni w celach turystycznych za granicę, co stanowi 4% ogółu dorosłych Polaków. Drugie miejsce pod względem popularności zajęła Grecja, w której wypoczywało 14% spośród tych, którzy wybrali kierunki zagraniczne, tj. 3% ogółu badanych. Nieznacznie mniej osób w celach turystycznych odwiedziło Chorwację i Włochy (po 13% wypoczywających za granicą, czyli po 3% ogółu dorosłych Polaków).

TABELA 3

W jakim kraju (jakich krajach)* Pan(i) wypoczywał(a)?

Odpowiedzi osób deklarujących co najmniej dwudniowy wypoczynek za granicą

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	(N=187)	(N=161)	(N=177)	(N=213)	(N=199)	(N=179)	(N=221)
	w procentach						
Niemcy	14	19	22	15	14	10	16
Grecja	5	4	5	11	13	12	14
Chorwacja	12	10	14	9	12	13	13
Włochy	11	10	8	15	11	11	13
Czechy	11	10	13	7	6	7	9
Austria	7	6	4	8	5	4	9
Hiszpania	10	9	9	10	11	17	6
Słowacja	6	7	5	7	8	3	6
Wielka Brytania	7	6	7	11	8	12	5
Ukraina	3	4	1	1	2	2	5
Holandia	5	3	5	2	5	4	4
Maroko	0	0	<1	1	0	1	3
Francja	8	8	6	5	5	3	3
Egipt	6	5	4	2	<1	4	3
Turcja	4	10	7	6	3	1	3
Litwa	1	3	3	<1	3	1	2
Bułgaria	1	4	2	6	5	4	2
Węgry	4	7	8	4	6	6	2
Belgia	<1	2	3	2	2	1	2
Norwegia	2	1	3	2	1	2	2
Szwecja	2	1	1	2	3	2	2
Dania	1	0	0	2	1	1	2
Zjednoczone Emiraty Arabskie	0	1	0	<1	1	0	2
Portugalia	2	2	2	3	3	4	2
USA	1	1	<1	1	2	1	1
Gruzja	1	0	<1	0	<1	0	1
Czarnogóra	3	1	0	1	2	3	1
Albania	<1	0	1	1	1	2	1
Rosja	1	<1	0	0	0	0	1
Szwajcaria	<1	1	2	<1	1	2	1
Słowenia	0	0	0	0	1	1	1
Rumunia	1	1	0	0	1	1	1
Izrael	0	2	0	1	<1	2	<1
Korea Południowa	0	0	0	0	0	0	<1
Łotwa	0	<1	0	0	0	0	<1
Zimbabwe	0	0	0	0	0	0	<1
Zambia	0	0	0	0	0	0	<1
Botswana	0	0	0	0	0	0	<1
Finlandia	0	0	0	<1	<1	<1	<1
Chiny	0	0	0	<1	<1	1	<1
Białoruś	0	1	0	0	1	1	<1
Australia	0	1	0	0	0	0	<1
Cypr	2	0	1	0	1	1	<1
Irlandia	2	2	1	<1	2	2	<1

Procenty nie sumują się do 100, gdyż część respondentów wyjeżdżała za granicę więcej niż raz lub za jednym razem odwiedzała więcej niż jeden kraj. Każdy respondent był liczony tylko raz, nawet jeśli odwiedzał dany kraj wielokrotnie

* W tabeli uwzględniono wyłącznie kraje wymienione przez respondentów jako cele podróży w 2018 roku

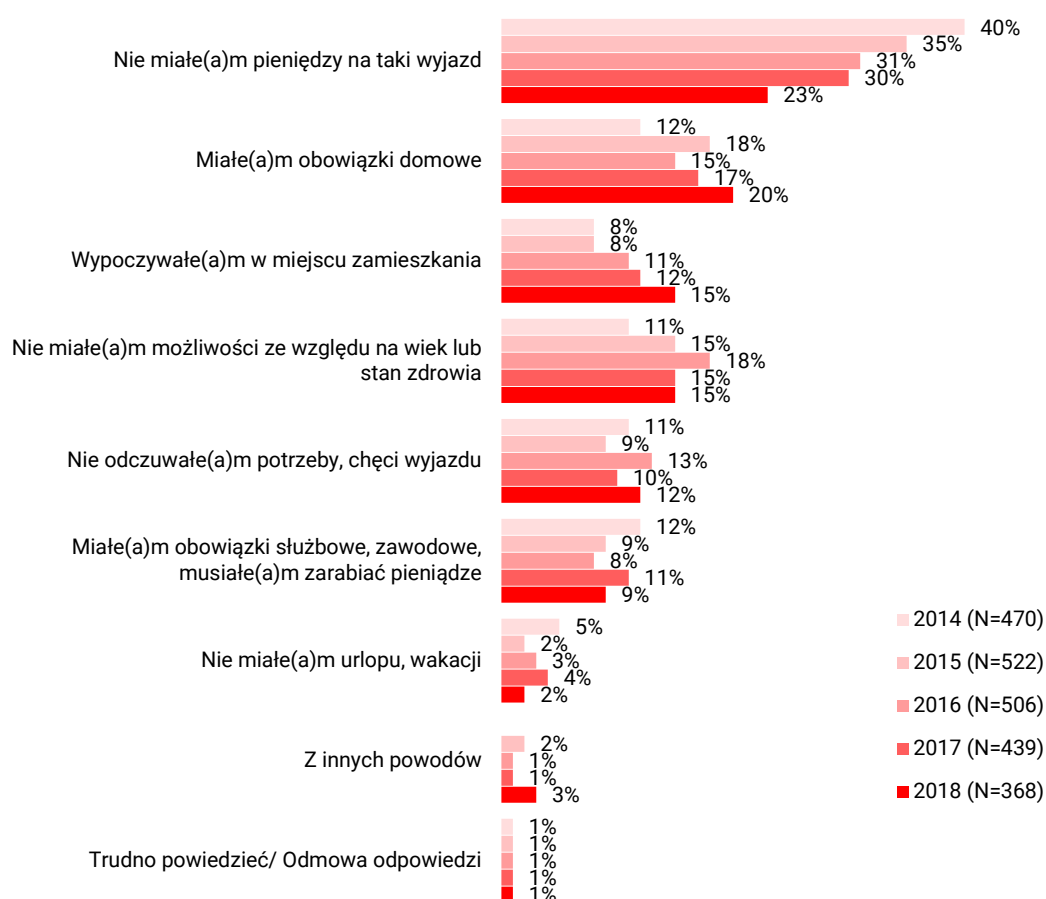
POWODY REZYGNACJI Z WYJAZDÓW WYPOCZYNKOWYCH

Respondentów, którzy w 2018 roku ani razu nie wyjechali poza miejsce stałego zamieszkania na co najmniej dwudniowy wypoczynek, zapytaliśmy o przyczyny tego stanu rzeczy. Tak jak w latach poprzednich⁹ najczęściej wskazywanym powodem był brak środków finansowych. Warto jednak zauważyć, iż częstość podawania tej przyczyny rezygnacji z wyjazdów systematycznie maleje (z 40% w odniesieniu do roku 2014 do 23% w przypadku roku 2018). Na drugim miejscu wśród najważniejszych przyczyn rezygnacji z wyjazdów znalazły się – tak jak przed rokiem – obowiązki domowe, które wskazał co piąty niewyjeżdżający (20%). Pozostałe powody wskazywane są znacznie rzadziej.

CBOS

RYS. 12. Dlaczego nie wyjechał(a) Pan(i) w minionym roku na wypoczynek? Proszę wskazać jedną najważniejszą przyczynę.

ODPOWIEDZI OSÓB, KTÓRE W LATACH 2014–2018 ANI RAZU NIE WYJECHAŁY NA CO NAJMNIEJ DWUDNIOWY WYPOCZYNEK POZA MIEJSCE ZAMIESZKANIA

⁹ Por. przypis 3.

Tak jak w poprzednim roku częstość wskazywania głównych przyczyn rezygnacji z wyjazdów w roku 2018 zależała przede wszystkim od wieku badanych. Widać to zwłaszcza w przypadku częstości wskazywania konieczności rezygnacji z wyjazdów ze względu na wiek lub stan zdrowia, która rośnie skokowo wraz z osiągnięciem 65. roku życia i wysuwa się na pierwsze miejsce jako powód rezygnacji z wypoczynku wyjazdowego. Obowiązki domowe natomiast są najczęstszą przyczyną rezygnacji z wyjazdów wśród badanych w wieku 35–64 lat. Niewyjeżdżające osoby poniżej 25. roku życia wyróżniają się zaś na tle pozostałych częstością wskazywania obowiązków służbowych, zawodowych, potrzeby zarabiania pieniędzy jako głównego powodu rezygnacji z takiej formy wypoczynku. Ponadto w tej grupie wiekowej najczęściej wymienianą przyczyną jest brak pieniędzy na wyjazd.

TABELA 4

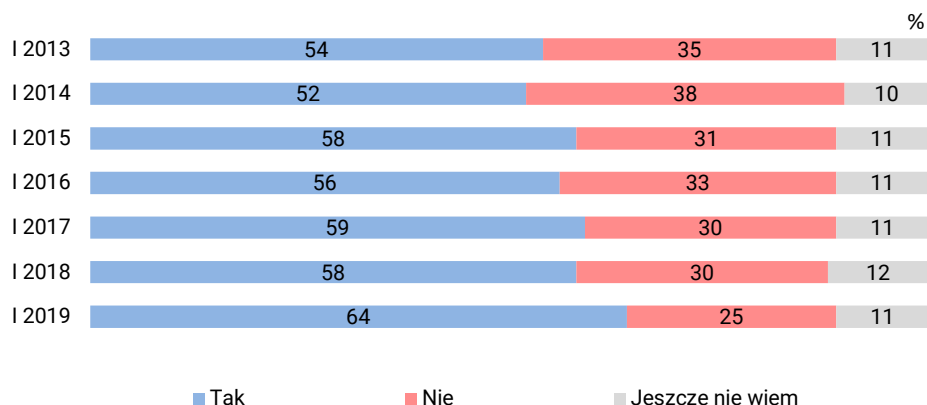
Odpowiedzi osób, które w roku 2018 ani razu nie wyjechały na co najmniej dwudniowy wypoczynek poza miejsce zamieszkania według wieku

Dlaczego nie wyjechał(a) Pan(i) w minionym roku na wypoczynek? Proszę wskazać jedną najważniejszą przyczynę.	18–24 lata	25–34	35–44	45–54	55–64	65 i więcej
	procentowanie w kolumnach					
Nie miało(a)m pieniędzy na taki wyjazd	38	11	26	22	19	27
Nie miało(a)m możliwości ze względu na wiek lub stan zdrowia	0	13	2	3	16	28
Nie miało(a)m w 2017 roku urlopu, wakacji	10	0	4	8	0	0
Miało(a)m obowiązki domowe	5	22	32	25	30	8
Miało(a)m obowiązki służbowe, zawodowe, musiało(a)m zarabiać pieniądze	22	16	15	12	8	2
Nie odczuwało(a)m potrzeby, chęci wyjazdu	10	0	7	9	10	21
Wypoczywało(a)m w miejscu zamieszkania	10	25	13	14	18	12
Z innych powodów	0	12	2	8	1	0
Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi	5	0	0	0	0	1

PLANY NA ROK 2019

Niemal dwie trzecie (64%) dorosłych Polaków deklaruje, iż w bieżącym roku zamierza wyjechać w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni. Odsetek dorosłych Polaków deklarujących zamiar takiego wyjazdu jest w tym roku znacznie wyższy od ubiegłorocznego (wzrost o 6 punktów procentowych) i najwyższy z notowanych od 2013 roku. W roku 2019 nie zamierza wyjeżdżać na co najmniej dwudniowy wypoczynek jedna czwarta respondentów, czyli najmniej od 2013 roku (w porównaniu z rokiem 2018 spadek o 5 punktów procentowych), a podobnie jak w poprzednich latach blisko co dziesiąty (11%) jeszcze nie podjął decyzji w tym zakresie.

RYS. 13. Czy w tym roku zamierza Pan(i) wyjechać w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem.

Wyjazdy wypoczynkowe i turystyczne są trwałym elementem stylu życia znaczącej grupy Polaków, o czym świadczy fakt, iż – tak jak w minionych latach – co najmniej dwudniowe wyjazdy o charakterze wypoczynkowym lub turystycznym planują w bieżącym roku w zdecydowanej większości ci, którzy wyjeżdżali również w ubiegłym (88% z tej grupy). Na początku 2019 roku plany wyjazdu ma jednak również 26% tych, którzy w 2018 roku nie korzystali z takiej formy wypoczynku.

TABELA 5

Czy w tym roku zamierza Pan(i) wyjechać w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem.	Czy w minionym roku 2018 wyjeżdżał(a) Pan(i) w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem.	
	Tak	Nie
	w procentach	
Tak	88	26
Nie	5	57
Jeszcze nie wiem	7	17

Z analiz wielozmiennowych¹⁰ wynika, iż częstość deklarowania zamiaru takiego wyjazdu rośnie przede wszystkim wraz z poziomem wykształcenia. Jest to zależność, która powtarza się w kolejnych badaniach na ten temat. W roku 2019 – tak jak w latach poprzednich – skorzystanie z co najmniej dwudniowego wypoczynku poza miejscem stałego zamieszkania planuje zdecydowana większość badanych z wykształceniem wyższym i średnim (odpowiednio: 87% i 68%) oraz 48% absolwentów zasadniczych szkół zawodowych i 41% osób z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym. W pewnym stopniu przekłada się to także na częstość deklaracji dotyczących planów wyjazdowych

¹⁰Por. przypis 4.

w poszczególnych grupach społeczno-zawodowych. Najczęściej zamiar wypoczynku poza miejscem stałego zamieszkania deklarują badani zajmujący stanowiska kierownicze i specjaliści z wyższym wykształceniem (95%), uczniowie i studenci (91%), pracownicy administracyjno-biurowi (86%) oraz specjaliści średniego szczebla i technicy (82%). Biorąc pod uwagę sytuację społeczno-zawodową badanych, warto zauważyć, iż jedynymi grupami, w których większość stanowią nieplanujący w tym roku wyjazdów wypoczynkowych z co najmniej jednym noclegiem, są renciści (59%) i rolnicy indywidualni (51%) – zob. tabelę aneksową nr 2.

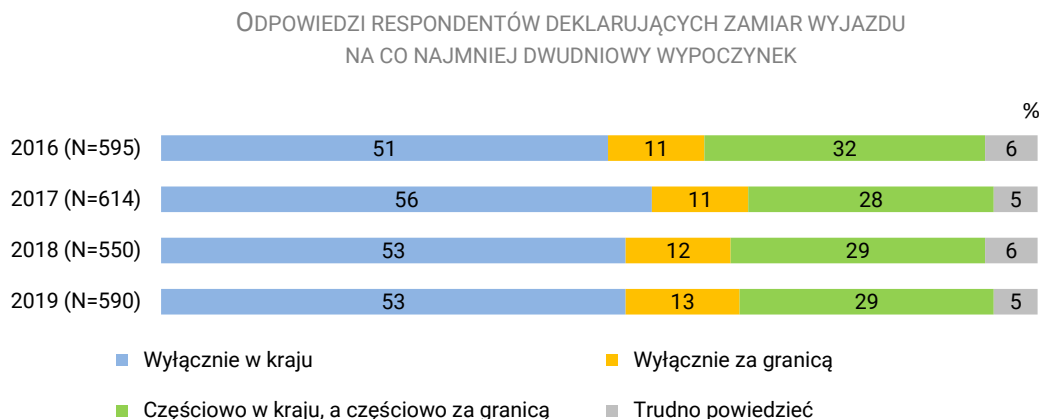
Tegoroczne plany dotyczące wyjazdów wypoczynkowych, tak jak w poprzednich latach, zależą również od oceny warunków materialnych własnych gospodarstw domowych. Im jest ona wyższa, tym większe prawdopodobieństwo skorzystania z takiej formy wypoczynku. Tak jak poprzednio co najmniej dwudniowy wyjazd w celach wypoczynkowych lub turystycznych planują w tym roku w zdecydowanej większości jedynie ci, którzy dobrze oceniają swoją sytuację materialną (75%). Wśród badanych określających poziom swojego życia jako średni takie plany ma tylko 48%, a wśród źle oceniających warunki materialne swoich gospodarstw domowych jeszcze mniej – jedynie co piąty. Warto też dodać, iż w porównaniu z poprzednim rokiem planujących wyjazdy przybyło jedynie wśród badanych oceniających warunki materialne swoich gospodarstw domowych jako co najmniej średnie.

Plany wyjazdowe wiążą się też z wielkością miejscowości, w której mieszkają ankietowani – im jest ona większa, tym większe prawdopodobieństwo, że respondenci zamierzają w tym roku wyjechać na co najmniej dwudniowy wypoczynek poza miejsce swego zamieszkania (od 50% wśród mieszkańców wsi do 80% wśród mieszkających w miastach liczących co najmniej 500 tys. mieszkańców).

Wyjazdy turystyczne lub wypoczynkowe z co najmniej jednym noclegiem planują na ogół badani młodszy, natomiast wśród osób, które ukończyły 65. rok życia, większość (51%) stanowią niezamierzający w tym roku wyjeżdżać.

Porównanie struktury kierunków planowanych wyjazdów w latach 2016–2019 wskazuje, iż preferencje dorosłych Polaków co do wyboru między wyjazdami krajowymi i zagranicznymi są dość stabilne. W 2019 roku tradycyjnie najpopularniejszy będzie wypoczynek krajowy. W tym roku – tak jak w ubiegłym – chciałoby wypoczywać w kraju łącznie 82% planujących tegoroczne wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem, a za granicą – 42% tej grupy. Odnosząc to do ogółu dorosłych Polaków, możemy jednak zauważyć, iż w porównaniu z ubiegłym rokiem nieco zwiększył się zarówno odsetek planujących wyjazdy krajowe (z 48% do 52%), jak i zagraniczne (z 24% do 27%).

RYS. 14. Gdzie planuje Pan(i) wypoczywać w tym roku? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem.

W 2018 roku na wypoczynek poza miejsce stałego zamieszkania z przynajmniej jednym noclegiem w odwiedzanym miejscu wyjechała największa liczba dorosłych Polaków, odkąd zaczęliśmy badać to zjawisko (60%). Warto też dodać, iż zwiększył się zarówno odsetek tych, którzy wypoczywali w ten sposób raz, jak i 2-3 razy. Jednocześnie po raz pierwszy odsetek wyjeżdżających nie jest mniejszy niż odsetek planujących takie wyjazdy na początku roku. W stosunku do roku 2018 znacząco przybyło dorosłych korzystających zarówno z krajowego, jak i zagranicznego wypoczynku wyjazdowego.

W roku 2018 znacznie więcej Polaków niż poprzednio korzystało z dłuższego wypoczynku wyjazdowego – m.in. rekordowy odsetek badanych deklaruje wyjazdy poza miejsce zamieszkania na wypoczynek trwający co najmniej siedem dni kalendarzowych (39% - najwięcej od 1992 roku, kiedy po raz pierwszy zapytaliśmy o takie wyjazdy).

Wyniki tegorocznego sondażu po raz kolejny potwierdzają tezę, że wyjazdy w celach wypoczynkowych lub turystycznych stały się elementem stylu życia dobrze wykształconych, zamożniejszych Polaków, nadal jednak stosunkowo rzadko korzystają z nich badani, którzy nie ukończyli wyższych uczelni, są mniej zamożni oraz starsi. Z takich wyjazdów na ogół korzystają również mieszkańcy miast, a rzadziej wsi, w szczególności rolnicy indywidualni i pomagający im członkowie rodzin.

Opracowała
Barbara Badora